

'N OPLEIDINGSPROGRAM VIR VOORNEMENDE PLEEGOUERS

deur

CHARMAINE FOURIE

Voorgelê ter vervulling van 'n deel
van die vereistes vir die graad

DOCTOR PHILOSOPHIAE
(MAATSKAPLIKE WERK)

in die

Fakulteit Geesteswetenskappe
Universiteit van Pretoria

PROMOTOR: DR J.M.C JOUBERT

PRETORIA
2007

DANKBETUIGINGS

Opregte dank word uitgespreek teenoor die volgende persone:

- ❖ Eerstens my opregte dank aan my Hemelse Vader vir Sy oorfloedige genade en geleentheid wat vir my geskep is.
- ❖ Die respondente wat my toegelaat het om 'n indruk op hul lewens te maak.
- ❖ Dr Kotie Joubert, my studieleier, wat my gelei het om my denke te hervorm en te skep, asook vir haar deurlopende ondersteuning en positiewe motivering.
- ❖ Al die kundiges wat vir die doel van hierdie navorsing genader is, vir hul kennisinsette en die gemak waarmee hulle my geakkommodeer het.
- ❖ Me Jacky Summerville van die Universiteit van Pretoria se Departement Statistiek, vir die hulp met die opstel van die vraelys.
- ❖ Die bestuur van die Ondersteuningsraad, wat my toegelaat het om hierdie navorsingstudie as deel van my werksverpligting binne die organisasie, te onderneem.
- ❖ My kollegas, vir hul opregte belangstelling, geduld en ondersteuning.
- ❖ Me Francina Smuts, vir die noukeurige taalkundige versorging van die proefskrif.
- ❖ My ouers, vir hul geloof en vertroue in my.
- ❖ Al my vriende, vir hul onbaatsugtige hulp en motivering.

"Today we are paying homage to all foster families, who have demonstrated their courage and strength by opening their hearts and homes to share all that they have, in fostering children who have no other place to go"

- Oud-president Nelson Mandela (16 Julie 1998)-

OPSOMMING

'N OPLEIDINGSPROGRAM VIR VOORNEMENDE PLEEGOUERS

deur

CHARMAINE FOURIE

Promotor: Dr J.M.C. Joubert
Departement Maatskaplike Werk en Kriminologie
Universiteit van Pretoria

Graad: Doctor Philosophiae

Misdade wat gemik is teen kinders veroorsaak tans 'n nasionale krisis wat geïllustreer word deur die feit dat daar 'n toename in die mishandeling en verwaarlosing van kinders is. Al hoe meer kinders word ook wees gelaat na die afsterwe van hul biologiese ouers weens MIV/VIGS-verwante siektes. Dit bring mee dat daar 'n geweldige toename in pleegsorgplasinge in Suid-Afrika is. Welsynsorganisasies beskik egter nie oor 'n resente opleidingsprogram wat daarop gemik is om voornemende pleegouers op pleegsorg voor te berei nie.

Die doel van die studie het behels om 'n opleidingsprogram vir voornemende pleegouers te ontwikkel, te implementeer en empiries te toets. Die doelwitte wat gestel is om die doel te bereik was om 'n opleidingsprogram vir voornemende pleegouers te ontwikkel, die program by voornemende pleegouers te toets en om die impak van die program waar te neem deur die resultate van 'n voor- en natoets te vergelyk. Die inhoud van die opleidingsprogram wat vir die studie ontwikkel is, is beskryf. Gevolglik is van beskrywende navorsing gebruik gemaak.

Hierdie studie het berus op die volgende hipotese: Indien voornemende pleegouers hierdie opleidingsprogram deurloop het, sal die voornemende pleegouers se kennis rakende die omvang, wetlike implikasies, verwagtinge, motiewe, verantwoordelikhede en pligte ten opsigte van pleegsorg, en die profiel van die pleegkind verbeter. Die empiriese resultate van die studie het die hipotese as waar bewys.

'n Kwantitatiewe enkelstelselontwerp, is die benadering wat gevolg is. Data is ingesamel met behulp van 'n vraelys wat tydens 'n voor- en natoets benut is.

Altesaam 53 respondente (ouer as 20 jaar) bestaande uit getroude pare en enkellopendes wat gedurende die tydperk Februarie tot Junie 2006, by die Ondersteuningsraad van Pretoria as voornemende pleegouers aangemeld het, is by die studie betrek. Die 53 respondente is in drie groepe ingedeel. Drie opleidingsessies met elk van die drie groepe is onderneem.

Rothman en Thomas se model vir intervensienavorsing is benut om die opleidingsprogram vir voornemende pleegouers te ontwikkel. Die model bestaan uit ses fases, waarvan die eerste vyf fases in die studie benut is. Tydens die eerste fase is die probleem ontleed; in die tweede fase is teoretiese inligting versamel en deelnemers by die studie betrek; by die derde en vierde fases, is die opleidingsprogram tentatief ontwerp en getoets om leemtes te identifiseer. Daarna is die program volledig geïmplementeer en die impak daarvan empiries getoets.

Die kwantitatiewe data (voor- en natoets) is met behulp van 'n selfontwerpte vraelys ingesamel. Die vraelys is benut om inligting aangaande die respondente se kennis van pleegsorg te verkry. Individuele telefoniese onderhoude is een maand na afloop van die implementering van die program met die respondente gevoer om addisionele inligting te kry. Die resultate van die voor- en natoets het getoon dat die opleidingsprogram suksesvol was. Die respondente wat by die studie betrek is, het 'n verbetering getoon ten opsigte van hul kennis van pleegsorg.

Na die evaluering van die opleidingsprogram, is 'n samevatting van die vernaamste bevindings, en gevolgtrekkings vir die ondersoek in geheel, aangebied. Aanbevelings is gemaak en is temas vir verdere navorsing geïdentifiseer.

Sleutelterme:

Pleegsorg
Pleegkind
Pleegouers
Sisteemteorie
Sorgbehoewende kind
Opleidingsprogram
Kinderwet, Wet 38 van 2005
Pleegsorgtoesigdienste
Gesinsherenigingsdienste
Pleegsorgbeleid

Keywords:

Foster care
Foster child
Foster parents
Systems theory
Child in need of care
Training programme
Children's Act, Act 38 of 2005
Foster care supervision services
Family re-unification services
Foster care policy

SUMMARY

A TRAINING PROGRAMME FOR PROSPECTIVE FOSTER PARENTS

by

CHARMAINE FOURIE

Supervisor: Dr J.M.C. Joubert
Department of Social Work and Criminology
University of Pretoria

Degree: Doctor Philosophiae

Crime against children is currently causing a national crisis that is being illustrated by the fact that there is an increase in the abuse and neglect of children. There is a tendency that even more children are orphaned after the death of their biological parents due to HIV/AIDS-related illnesses. As a result of this, there is also a drastic increase in foster care placements in South Africa. Welfare organizations don't have training programmes at their disposal that focus on the prospective foster parents' adequate preparation regarding foster care.

The objective of this study was to develop, to implement and to empirically test a training programme for prospective foster parents. The goals of this study were to develop a training programme for prospective foster parents, to test this programme on prospective foster parents and to evaluate the impact of the programme by comparing the results of the pretest and the posttest. Descriptive research was used for this study as the content of the training programme was developed and described

The hypothesis of this study was the following: If prospective foster parents undergo this training programme, their knowledge regarding the extent, legal implications, expectations, motives, responsibilities and tasks of foster care, as well as the profile of the foster child, will be improved.

A quantitative single-system design was followed for this study. Data were collected with the aid of questionnaires that were utilized during a pretest and posttest.

A total of 53 respondents (above the age of 20 years), consisting of married couples and single persons, that had applied at the Ondersteuningsraad of Pretoria as prospective foster parents during the period February to June 2006, participated in this study. These 53 respondents were divided into three groups where three training sessions were held with them respectively.

Rothman and Thomas' model for intervention research was used to develop the training programme for prospective foster parents. This model is comprised out of six phases of which the first five phases have been used in this study. The research problem was analyzed during the first phase. Theoretical information was gathered, and applicants involved, during the second phase of this study. During the third and fourth phases, a theory-based programme was drafted and tested to identify shortcomings. During the fifth phase the programme was fully implemented and its impact tested empirically.

The quantitative data (pretest and posttest) were collected with the aid of a self constructed questionnaire. The questionnaire was used to gather information regarding the respondents' knowledge of foster care. Individual telephonic interviews were conducted with all the respondents one month after the implementation of the programme, with the aim to gather additional information. The results of the pretest and posttest indicated that the training programme was successful. The respondents that participated in this study, showed an increase in their knowledge regarding foster care.

A summary of the most distinctive findings was made after the evaluation of the training programme. Conclusions and recommendations were made and themes for further research were identified.

INHOUDSOPGAWE

HOOFSTUK 1

ALGEMENE ORIËNTERING TOT DIE STUDIE

1.1	INLEIDING	1
1.2	PROBLEEMFORMULERING	5
1.3	DOEL VAN DIE ONDERSOEK	9
	1.3.1 Doelstelling	9
	1.3.2 Doelwitte	9
1.4	HIPOTESEFORMULERING	10
1.5	NAVORSINGSBENADERING	11
1.6	SOORT NAVORSING	12
1.7	NAVORSINGSONTWERP	13
1.8	NAVORSINGSPROSEDURE	14
	1.8.1 Fase 1: Probleemanalise en projekbeplanning	15
	1.8.1.1 Identifisering en inskakeling van kliënte	15
	1.8.1.2 Verkry toegang en samewerking van betrokkenes	16
	1.8.1.3 Identifiseer behoeftes en probleme van die populasie	16
	1.8.1.4 Analisering van geïdentifiseerde probleme	17
	1.8.1.5 Formulering van doelstellings en doelwitte	18
	1.8.2 Fase 2: Data-insameling en ontwikkeling van 'n sintese	18
	1.8.2.1 Benutting van bestaande inligtingsbronne	18
	1.8.2.2 Bestudering van natuurlike voorbeelde	19
	1.8.2.3 Identifisering van funksionele elemente van suksesvolle modelle	21
	1.8.3 Fase 3: Ontwerp	21
	1.8.3.1 Ontwerp 'n waarnemingsstelsel	21
	1.8.3.2 Spesifiseer die prosedure-elemente van die intervensie	22

1.8.4	Fase 4: Vroeë ontwikkeling en voortoets	24
1.8.4.1	Ontwikkel 'n prototipe of voorlopige intervensie	24
1.8.4.2	Uitvoering van 'n voorondersoek	25
1.8.4.3	Pas ontwerp kriteria toe op voorlopige intervensieprogram	26
1.8.5	Fase 5: Evaluering en gevorderde ontwikkeling	27
1.8.5.1	Selektering van 'n eksperimentele ontwerp	27
1.8.5.2	Insameling en analisering van data	27
1.8.5.3	Herhaling van intervensie onder natuurlike omstandighede	29
1.8.5.4	Verfyning van die intervensie	29
1.8.6	Fase 6: Verspreiding	29
1.9	BEGRENSING VAN DIE STUDIE	29
1.9.1	Universum	30
1.9.2	Populasie	30
1.9.3	Afbakening van die steekproef	30
1.9.4	Wyse van steekproefneming	30
1.10	ETIESE ASPEKTE	31
1.10.1	Vrywillige deelname	31
1.10.2	Geen skade aan deelnemers	32
1.10.3	Anonimiteit	32
1.10.4	Privaatheid en vertroulikheid	33
1.10.5	Verkeerde inligting of die weerhouding van inligting	33
1.10.6	Optrede en bedrewenheid van die navorser	34
1.10.7	Ontlonting	34
1.11	BEPERKINGS EN LEEMTES IN DIE ONDERSOEK	35
1.12	DEFINISIES VAN HOOFKONSEPTE	37
1.12.1	Pleegsorg	37
1.12.2	Pleegouers	38
1.12.3	Pleegkind	39
1.12.4	Voornemende pleegouers	39
1.12.5	Opleidingsprogram	39
1.12.6	Welsynsorganisasie	40

1.13	INDELING VAN DIE NAVORSINGSVERSLAG	40
1.14	SAMEVATTING	41

HOOFSTUK 2

ALGEMENE SISTEEMTEORIE AS TEORETIESE FUNDERING IN PLEEGSORG

2.1	INLEIDING	43
2.2	MOTIVERING VIR DIE KEUSE VAN DIE BENUTTING VAN DIE ALGEMENE SISTEEMTEORIE IN HIERDIE STUDIE	44
2.3	DIE INHOUD VAN DIE ALGEMENE SISTEEMTEORIE	48
2.3.1	Die sisteembenadering	49
2.3.2	Omskrywing van 'n teorie	49
2.3.3	Die filosofie van die algemene sisteemteorie	50
2.3.4	Newtoniaanse denke	50
2.3.5	Kubernetika	51
2.3.6	Tweede-orde-kubernetika	51
2.3.7	Konstruktivisme	52
2.4	KONSEPTE VAN DIE ALGEMENE SISTEEMTEORIE	53
2.4.1	Sisteem	53
2.4.2	Subsisteem	55
2.5	BEGINSELS VAN DIE ALGEMENE SISTEEMTEORIE	57
2.5.1	Sirkulariteit	57
2.5.2	Inligting/Informasie	58
2.5.3	Dubbelbeskrywing/Geheel/Holisme	59
2.5.4	Patroon en vorm	60
2.5.5	Stabiliteit en verandering	60
2.5.6	Passing en konservasie/Interafhanklikheid	61
2.6	KENMERKE VAN SISTEME	61
2.6.1	Entropie	62
2.6.1.1	Positiewe entropie	62
2.6.1.2	Negatiewe entropie	62

2.6.2	Sisteme is relatief oop of geslote	63
2.6.2.1	Oop sisteme	63
2.6.2.2	Geslote sisteme	64
2.6.3	Grense	65
2.6.4	Georganiseerde hiërargiese verhouding	66
2.6.5	Inset-deurset-uitset en terugvoering	67
2.6.6	Ewewigstoestand (Ekwilibrium/Homeostase)	69
2.6.7	Ekwifinaliteit teenoor ekwipotensialiteit	69
2.7	VERSKILLENDE VLAKKE VAN SISTEME	70
2.7.1	Mikrovlak-sisteme	70
2.7.2	Middelvlak- of mesosisteme	71
2.7.3	Eksosisteem	71
2.7.4	Makrovlak-sisteme	72
2.8	TEGNIEKE VAN DIE SISTEMIESE BENADERING	73
2.8.1	Sirkulêre vraagstelling	73
2.8.2	Genogram en ekokaart	74
2.8.3	Metafore	74
2.9	DIE ROL VAN DIE MAATSKAPLIKE WERKER MET BETREKKING TOT DIE INTEGRERING VAN DIE SISTEEMBENADERING IN PLEEGSORGDIENTE	75
2.9.1	Vasstelling van grense	75
2.9.2	Regulering van openheid of geslotenheid	75
2.9.3	Vennootskap	76
2.10	WAARDE VAN DIE ALGEMENE SISTEEMTEORIE	77
2.11	SAMEVATTING	79

HOOFSTUK 3

DIE SORGBEHOEWENDE KIND

3.1	INLEIDING	81
3.2	OMSKRYWING VAN DIE BEGRIP SORGBEHOEWENDE KIND	81
3.3	HUIDIGE WETGEWING TEN OPSIGTE VAN SORGBEHOEWENDHEID VAN 'N KIND	82

3.3.1	Bepalings van die Wet op Kindersorg, 1983 (Wet 74 van 1983)	83
3.4	OUERSKAP EN OUERLIKE VERANTWOORDELIKHEID TEN OPSIGTE VAN HUL KINDERS	85
3.5	REGTE VAN KINDERS	88
3.6	BEHOEFTE VAN KINDERS	91
3.6.1	Behoefte aan liefde en sekuriteit	92
3.6.2	Behoefte aan nuwe ervarings	92
3.6.3	Behoefte aan goedkeuring en erkenning	92
3.6.4	Behoefte aan verantwoordelikheid en onafhanklikheid	93
3.6.5	Behoefte om iewers te behoort	93
3.7	DIE KIND AS KLIËNT	94
3.8	BESKRYWING VAN KINDERMISHANDELING EN –VERWAARLOSING	96
3.9	GESKIEDKUNDIGE OORSIG VAN KINDERMISHANDELING	98
3.10	SOORTE KINDERMISHANDELING	99
3.10.1	Fisiese mishandeling	99
3.10.1.1	Simptome van fisiese mishandeling	100
3.10.1.2	Gedragspatrone	102
3.10.2	Seksuele misbruik	102
3.10.2.1	Soorte seksuele misbruik	103
3.10.2.2	Fisiese simptome van seksuele misbruik	106
3.10.2.3	Gedragspatrone	106
3.10.3	Emosionele mishandeling	107
3.10.3.1	Soorte emosionele mishandeling	108
3.10.3.2	Gedragspatrone	108
3.10.4	Verwaarlosing	109
3.10.4.1	Simptome van verwaarlosing	110
3.11	GEVOLGE VAN DIE VERWYDERING VAN KINDERS	111
3.11.1	Gevoelens van kinders wat verwyder is	112
3.11.1.1	Onderbreking van identiteitsvorming	113
3.11.1.2	Verlaging in selfbeeld	113
3.11.1.3	Onstabiele selfkonsep	114

3.11.1.4	Emosionele probeleme	114
3.11.1.5	Gedragsprobleme	115
3.11.1.6	Sosialiseringsprobleme	115
3.11.1.7	Skolastiese of opvoedkundige probleme	115
3.11.1.8	Gesondheidsprobleme	115
3.11.2	Emosionele skeiding en binding	116
3.12	BINDING	117
3.12.1	Die bindingsteorie	117
3.12.1.1	Soeke na nabyheid	118
3.12.1.2	Basis van sekuriteit	118
3.12.1.3	Skeidingsgedrag	118
3.12.2	Bindingspatrone	119
3.12.2.1	Geborge binding	119
3.12.2.2	Insekure, angstige en ambivalente binding	119
3.12.2.3	Insekure, angstige en vermydende binding	120
3.12.2.4	Insekure, angstige en gedisorganiseerde binding	121
3.12.2.5	Geen binding	121
3.12.3	Die effek van gebrekkige bindings	122
3.12.3.1	Permanente losmaak	122
3.12.3.2	Volgehoue verplaaste woede	123
3.12.3.3	Chroniese depressie	123
3.12.3.4	A-sosiale en antisosiale gedrag	124
3.12.3.5	Lae selfkonsep	124
3.12.3.6	Chroniese afhanklikheid	124
3.13	SKEIDING	125
3.13.1	Reaksie op skeiding	125
3.13.1.1	Faktore wat reaksie op skeiding beïnvloed	126
3.13.2	Ontwikkelingsfases met betrekking tot die kind	130
3.13.3	Langtermyngevolge van skeiding	135
3.14	SUBSTITUUTSORG	136
3.15	SAMEVATTING	137

HOOFSTUK 4

PLEEGSORG IN SUID-AFRIKA

4.1	INLEIDING	140
4.2	DOEL VAN PLEEGSORG	140
4.3	PLEEGSORG IN SUID-AFRIKA	142
4.3.1	Omskrywing van die begrip pleegsorg	142
4.3.1.1	Korttermynpleegsorg	143
4.3.1.2	Langtermynpleegsorg	144
4.3.1.3	Verwante en nie-verwante pleegsorg	145
4.3.1.4	Aanneming	147
4.4	PLEEGSORG IN ANDER LANDE	147
4.4.1	Botswana	147
4.4.2	Japan	148
4.4.3	Verenigde State van Amerika (VSA)	149
4.4.4	Engeland	150
4.5	DIE WET OP KINDERSORG, 1983 (WET 74 VAN 1983)	151
4.5.1	Assessering van risiko	152
4.5.2	Voorkomingsdienste	153
4.5.3	Krisishantering	154
4.5.4	Bepaling van risikofaktore	155
4.5.5	Plek van veiligheid	155
4.6	DIE PLEEGKIND IN SUID-AFRIKA	157
4.7	DIE FILOSOFIE VAN PLEEGSORG	159
4.7.1	Die natuurlike bande tussen ouer en kind	160
4.7.2	Terugplasing van die kind by die biologiese ouers	160
4.7.3	Verantwoordelikheid van die staat na verwydering van kinders	161
4.7.4	Betrokkenheid van al die partye wat gemoeid is	162
4.7.5	Inhoud van die hofbevel	163
4.8	DIE WERWING, KEURING EN OPLEIDING VAN VOORNEMENDE PLEEGOUERS	163

4.9	PASSING EN PLASING VAN KINDERS IN PLEEGSORG	166
4.9.1	Selektering en voorbereiding vir plasing	167
4.9.2	Plasing van die kind	169
4.10	VOORTGESETTE DIENSLEWERING NA PLASING	171
4.10.1	Pleegsorgtoesigdienste	172
4.10.2	Gesinsherenigingsdienste	173
4.11	TAAK VAN DIE PLEEGOUERS	176
4.11.1	Fisiese versorging van die pleegkind	177
4.11.2	Emosionele versorging van die pleegkind	178
4.11.3	Sosiale ontwikkeling van die pleegkind	179
4.11.4	Opvoedkundige ontwikkeling van die pleegkind	180
4.11.5	Samewerking met die maatskaplike werker	180
4.12	PERMANENSIEBEPLANNING	181
4.12.1	Afwesigheid van permanensiebeplanning	182
4.13	SAMEVATTING	183

HOOFSTUK 5

PLEEGSORGBELEID EN –PROSEDURES

5.1	INLEIDING	186
5.2	OMSKRYWING VAN BELEID	189
5.3	DIE DEPARTEMENT VAN MAATSKAPLIKE ONTWIKKELING	189
5.3.1	Inleiding	189
5.3.2	Die pleegkind	190
5.3.3	Die pleeggesin	191
5.3.4	Die biologiese ouers	192
5.4.5	Seleksie kriteria vir voornemende pleegouers	193
5.4.6	Korttermyn- en langtermynpleegsorg	193
5.4.7	Permanensiebeplanning	193
5.4.8	Regte en verantwoordelikhede van pleegouers	194
5.4.9	Pleegkindtoelaag en gratis skoolonderrig	194
5.4.10	Evaluering	195

5.4	DIE ONDERSTEUNINGSRAAD	195
5.4.1	Inleiding	195
5.4.2	Verwagtinge wat ten opsigte van pleegsorg gestel wors	196
5.4.3	Doel van pleegsorg	196
5.4.4	Kinders wat op pleegsorg aangewese is	197
5.4.5	Tipes plasinge	197
5.4.5.1	Plek van veiligheid	197
5.4.5.2	Korttermynplasing	198
5.4.5.3	Permanente of langtermynpleegplasing	198
5.4.6	Pleegsorgtoesigwerkers	198
5.4.6.1	Verantwoordelikhede	198
5.4.6.2	Regte	199
5.4.6.3	Vereistes	200
5.4.7	Pleeggesinne	201
5.4.7.1	Verantwoordelikhede	201
5.4.7.2	Regte	202
5.4.7.3	Vereistes	202
5.4.8	Biologiese ouers	203
5.4.8.1	Verantwoordelikhede	203
5.4.8.2	Regte	203
5.4.8.3	Vereistes	204
5.4.9	Pleegkinders	205
5.4.9.1	Verantwoordelikhede	205
5.4.9.2	Regte	205
5.4.9.3	Vereistes	206
5.4.10	Pleegouers se eie kinders	206
5.4.10.1	Verantwoordelikhede	206
5.4.10.2	Regte	207
5.4.11	Keuring van pleegouers	207
5.4.12	Pleegoueropleiding	208
5.4.13	Passing van die pleegkind en pleegouers (seleksie)	208
5.4.14	Pleegsorgtoesigdienste	208
5.4.15	Evaluering	209

5.5	DIE CHRISTELIKE MAATSKAPLIKE RAAD (CMR)	210
5.5.1	Inleiding	210
5.5.2	Beginsels	210
5.5.3	Kenmerke van die gesin	211
5.5.4	Motiewe vir pleegsorg	212
5.5.5	Vereistes	213
5.5.5.1	Gesinsamestelling	213
5.5.5.2	Ouderdom	213
5.5.5.3	Inkomste	214
5.5.5.4	Buitenshuise arbeid van die moeder	214
5.5.6	Algemene beleid	214
5.5.6.1	Permanensiebeplanning	214
5.5.6.2	Gesinsbande tydens plasing	215
5.5.6.3	Uitgangspunte ten opsigte van familiesorg	216
5.5.6.4	Keuring van familieouers	216
5.5.6.5	Aansoeke uit ander religieuse denominasies	217
5.5.7	Evaluering	217
5.6	KINDER- EN GESINSORGVERENIGING VAN SUID-AFRIKA	217
5.6.1	Inleiding	218
5.6.2	Oriëntering van voornemende pleegouers	218
5.6.3	Vereistes	218
5.6.3.1	Kinderlose egpare	218
5.6.3.2	Ouderdom	219
5.6.3.3	Aantal jare getroud	219
5.6.3.4	Dagmoeders wat as pleegouers wil optree	219
5.6.3.5	Plasing van 'n pleegkind en aangenome kind in een huis	219
5.6.3.6	Ander	220
5.6.4	Werkswyse by privaatreëling	220
5.6.5	Passing en plasing (seleksie)	220
5.6.5.1	Riglyne	220
5.6.5.2	Beleid: Seleksie van 'n pleeggesin	223
5.6.5.3	Beleid: Plasing	223

5.6.6	Besoekreëlings ten opsigte van biologiese ouers	224
5.6.6.1	Plek van veiligheid	224
5.6.6.2	Pleegsorg	224
5.6.7	Evaluering	224
5.7	SAMEVATTING	228
5.7.1	Die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling	228
5.7.2	Die Ondersteuningsraad	229
5.7.3	Christelike Maatskaplike Raad (CMR)	231
5.7.4	Kinder- en Gesinsorgvereniging van Suid-Afrika	232

HOOFSTUK 6

'N OPLEIDINGSPROGRAM VIR VOOPLEEGOUERS

6.1	INLEIDING	233
6.2	DIE KONSEP "PROGRAM"	234
6.3	TAAK EN VAARDIGHEDE VAN DIE MAATSKAPLIKE WERKER	235
6.4	OPEENVOLGENDE FASES VAN DIE INTERVENSIEPROSES	236
6.4.1	Assessering van die voornemende pleeggesin	237
6.4.2	Doelwitbepaling vir die program	238
6.4.3	Groepwerk	239
6.4.4	Herassessering	243
6.5	AANBIEDING VAN DIE OPLEIDINGSPROGRAM	243
6.5.1	Profiel van voornemende pleegouers (respondente)	243
6.5.2	Aanpassings vir die aanbieding van die program	244
6.5.3	Basiese struktuur en formaat van die opleidingsprogram	244
6.6	'N OPLEIDINGSPROGRAM VIR VOORNEMENDE PLEEGOUERS	245
6.6.1	Aanmeldingsonderhoud	246
6.6.1.1	Aansoekvorm	246
6.6.1.2	Insameling van inligting	246
6.6.1.3	Invul van vraelys	247
6.6.1.4	Behoeftbepaling	247
6.6.1.5	Aanvullende reëlins	247

6.6.2	Tuisbesoek om die behuisingsomstandighede en maatskaplike funksionering te evalueer	248
6.6.3	Aanbieding van opleidingsessies	249
6.6.3.1	Sessie 1: Algemene oriëntering en deurgae van inligting	250
6.6.3.2	Sessie 2: Regte, verwagtinge en verpligtinge	261
6.6.3.3	Sessie 3: Emosionele probleme en die rol van die gesinsisteem	269
6.6.4	Opvolg telefonise onderhoud met respondente – addisionele inligting	282
6.7	SAMEVATTING	282

HOOFSTUK 7

EMPIRIESE GEGEWENS

7.1	INLEIDING	285
7.2	OORSIG VAN DIE NAVORSINGSPROSES	285
7.2.1	Navorsingsprobleem	285
7.2.2	Doelstelling en doelwitte	286
7.2.3	Hipoteseformulering	286
7.2.4	Navorsingsmetodologie	287
7.3	KWANTITATIEWE DATA-INSAMELING	291
7.3.1	Vertrouenswaardigheid van die kwantitatiewe data	292
7.3.1.1	Betroubaarheid	292
7.3.1.2	Geldigheid	293
7.4	SOSIO-DEMOGRAFIESE KENMERKE VAN DIE RESPONDENTE	295
7.5	OPLEIDING IN GROEPSVERBAND	309
7.5.1	Opleidingsessie 1	310
7.5.1.1	Doelstelling	310
7.5.1.2	Doelwitte	310
7.5.1.3	Verloop	310
7.5.1.4	Resultate van die voor- en natoetse	311
7.5.1.5	Evaluering	337
7.5.2	Opleidingsessie 2	338
7.5.2.1	Doelstelling	338
7.5.2.2	Doelwitte	338

7.5.2.3	Verloop	339
7.5.2.4	Resultate van die voor- en natoetse	339
7.5.2.5	Evaluering	351
7.5.3	Opleidingsessie 3	351
7.5.3.1	Doelstelling	351
7.5.3.2	Doelwitte	351
7.5.3.3	Verloop	352
7.5.3.4	Resultate van die voor- en natoetse	352
7.5.3.5	Evaluering	356
7.6	SAMEVATTING	357

HOOFSTUK 8

SAMEVATTENDE GEVOLGTREKKINGS EN AANBEVELINGS

8.1	INLEIDING	359
8.2	ALGEMENE ORIËNTERING TOT DIE STUDIE	360
8.3	ALGEMENE SISTEEMTEORIE AS TEORETIESE FUNDERING IN PLEEGSORG	363
8.4	DIE SORGBEHOEWENDE KIND	366
8.5	PLEEGSORG IN SUID-AFRIKA	368
8.6	PLEEGSORGBELEID EN –PROSEDURES	371
8.7	‘N OPLEIDINGSPROGRAM VIR VOORNEMENDE PLEEGOUERS	372
8.8	EMPIRIESE RESULTATE	374
8.9	AANBEVELINGS NA AANLEIDING VAN HIERDIE NAVORSING	378
8.10	TEMAS VIR VERDERE NAVORSING	382
8.11	EVALUERING VAN DIE DOEL EN DOELWITTE	382
8.11.1	Doel van die studie	382
8.11.2	Doelwitte van die studie	383

8.12	HIPOTESE	384
8.13	SLOTOPMERKINGS	385
	BRONNELYS	386
	BYLAES	

LYS VAN TABELLE EN FIGURE

TABELLE

TABEL 3.1:	EFFEKTIEWE DIENSLEWERING AAN DIE KIND	95
TABEL 3.2:	ONTWIKKELINGSFASES VAN DIE KIND	131
TABEL 7.1:	DATUMS VAN OPLEIDINGSESSIES	294
TABEL 7.2:	GESLAGSVERSPREIDING VAN DIE RESPONDENTE	295
TABEL 7.3:	KULTUURGROEPE VAN DIE RESPONDENTE	296
TABEL 7.4:	OUDERDOMSVERSPREIDING VAN DIE RESPONDENTE	297
TABEL 7.5:	HUWELIKSTATUS VAN RESPONDENTE	298
TABEL 7.6:	BIOLOGIESE KINDERS VAN RESPONDENTE	299
TABEL 7.7:	HOOGSTE OPVOEDKUNDIGE PEIL VAN RESPONDENTE	300
TABEL 7.8:	RESPONDENTE WAT REEDS KINDERS IN HUL SORG HET (NIE BIOLOGIESE KINDERS NIE)	302
TABEL 7.9:	VERWANTSKAP MET VOORNEMENDE PLEEGKINDERS	304
TABEL 7.10:	FINANSIËLE PEIL VAN INDIVIDUELE RESPONDENTE	305
TABEL 7.11:	REDES VIR DIE SORGBEHOEWENDHEID VAN DIE BETROKKE KINDERS	306
TABEL 7.12:	GETAL PLASINGSOPSIE WAT DIE RESPONDENTE VIR HUL VOORNEMENDE PLEEGKINDERS IS	307
TABEL 7.13:	SOORT PLASING MET BETREKKING TOT KINDERS REEDS IN RESPONDENTE SE SORG	309
TABEL 7.14:	KENNIS AANGAANDE PLEEGSORG	311
TABEL 7.15:	TYDPERK VAN 'N PLEEGPLASING	313
TABEL 7.16:	KENNIS VAN DIE MAATSKAPLIKE WERKER SE ROL	314
TABEL 7.17:	BYVOORDELE WAT PLEEGOUERS ONTVANG	316
TABEL 7.18:	POSITIEWE MOTIEWE VIR PLEEGSORG	326
TABEL 7.19:	KENNIS VAN KONTAK EN BESOEKE TUSSEN PLEEGKINDERS EN HUL BIOLOGIESE OUERS	340
TABEL 7.20:	HANTERING VAN DIE PLEEGKIND SE EMOSIONELE BEHOEFTE EN PROBLEME	353
TABEL 7.21:	MATE WAARTOE RESPONDENTE OP PLEEGSORG VOORBEREID IS	355

FIGURE

FIGUUR 2.1: PROSES VAN INSET-DEURSET-UITSET EN TERUGVOER	68
FIGUUR 5.1: VOORSTELLING VAN 'N PLEEGSORGMODEL BY NIE-VERWANTE PLEEGPLASINGS	226
FIGUUR 5.2: VOORSTELLING VAN 'N PLEEGSORGMODEL BY VERWANTE PLEEGPLASINGS	227
FIGUUR 7.1: SKEMATIESE VOORSTELLING VAN GESLAGSVERSPREIDING VAN RESPONDENTE	295
FIGUUR 7.2: SKEMATIESE VOORSTELLING VAN KULTUURGROEPE VAN DIE RESPONDENTE	296
FIGUUR 7.3: SKEMATIESE VOORSTELLING MET BETREKKING TOT KINDERS REEDS IN RESPONDENTE SE SORG	302
FIGUUR 7.4: SKEMATIESE VOORSTELLING MET BETREKKING TOT VERWANTSKAP MET VOORNEMENDE PLEEGKINDERS	304
FIGUUR 7.5: SKEMATIESE VOORSTELLING MET BETREKKING TOT DIE REDES VIR DIE BETROKKE KINDERS SE SORGBEHOEWENDHEID	306

BYLAE

BYLAE 1: AANSOEKVORM	
BYLAE 2: SELFONTWERPTE VRAELYS	
BYLAE 3: UITDEELSTUKKE	
BYLAE 4: TOESTEMMINGSBRIEF VAN ONDERSTEUNINGSRAAD BESTUUR	
BYLAE 5: BRIEF VAN TAALVERSORGER	
BYLAE 6: BRIEF VAN NAVORSINGVOORLEGGINGS- EN ETIEKKOMITEE	